

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka ("Službeni glasnik BiH" broj 95/12), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka ("Službeni glasnik BiH" broj 96/13), a u skladu sa članom 18. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka ("Službeni glasnik BiH", broj: 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2014. GODINU I POSTIZBORNOG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA – OPŠTI IZBORI 2014. GODINE **STRANKE PRAVDE I POVJERENJA**

Broj: 03-07-6-322/15
Sarajevo, 07.06.2016. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS REVIZIJE.....	5
Predmet revizije.....	5
Cilj revizije.....	5
Obim revizije.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE.....	5
5.1. NALAZI.....	5
5.2. PREPORUKE.....	7

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) je izvršila reviziju godišnjeg finansijskog izvještaja Stranke pravde i povjerenja za 2014. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Opštih izbora, održanih u oktobru 2014. godine.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na osnovu revizije koju smo izvršili.

Reviziju smo izvršili u skladu sa revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način da prikupimo dovoljno dokaza koji nam, u razumnoj mjeri, pružaju garanciju da je stranka postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Revizija je na osnovu uzoraka ispitivala značajne transakcije koje potvrđuju iznose u finansijskim izvještajima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja i postupanje u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Revizijom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2014. godinu, utvrđeno je da je Stranka pravde i povjerenja prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 5. stav (4), člana 11. i člana 12. stav (1) i stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Prema našem mišljenju, osim navedenog, revidirani finansijski izvještaj ukazuje da je Stranka pravde i povjerenja u 2014. godini postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) je izvršila reviziju godišnjeg finansijskog izvještaja Stranke pravde i povjerenja za 2014. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Opštih izbora, održanih u oktobru 2014. godine.

Revizija je preduzeta u skladu sa članom 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da se revizija obavlja provjerama na bazi uzorka i da postoje ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2014. godinu, Stranka pravde i povjerenja se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Učešće u izvorima finansiranja (%)
1.	Članarina	11.912,32	9,67%
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	110.482,80	89,68%
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	800,00	0,65%
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00%
5.	Prihodi od pr.lica (3-d)	0,00	0,00%
6.	Prihodi od poklona (3-e)	0,00	0,00%
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	0,00	0,00%
8.	Prihodi od propag. (3-g)	0,00	0,00%
9.	Ostali prihodi	0,00	0,00%
I	Ukupni prihodi (1-9)	123.195,12	100,00%
II	Kreditno zaduženje kod banaka	0,00	0,00%
	Izvori finansiranja (I+II)	123.195,12	100,00%

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, Stranka pravde i povjerenja je ostvarila rashode u iznosu od 166.366,12 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Stranka pravde i povjerenja. Skraćeni naziv stranke je SPP.

Stranka pravde i povjerenja je upisana u registar političkih organizacija kod Općinskog suda u Sarajevu, rješenjem broj: 065-0-F1-13-000002 od 10.07.2013. godine, sa sjedištem u Sarajevu, Obala Isa-Bega Isakovića 6.¹

Lice ovlašteno za zastupanje stranke je Živko Budimir, predsjednik.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2014. godinu je Đuro Kesić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2014. godinu, Stranka pravde i povjerenja nema niže organizacione odbore.

¹ Stranka pravde i povjerenja je, dana 09.03.2016. godine, obavijestila Centralnu izbornu komisiju Bosne i Hercegovine o promjeni adrese za slanje pošte i obavijesti. Nova adresa za slanje pošte je Bleiburških žrtava 31D, Mostar.

3. OPIS REVIZIJE

Predmet revizije je godišnji finansijski izvještaj Stranke pravde i povjerenja za 2014. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Opštih izbora, održanih u oktobru 2014. godine.

Cilj revizije je da se na osnovu provedenih revizijskih procedura pribave revizijski dokazi, koji će revizoru omogućiti da izrazi mišljenje o tome da li je Stranka pravde i povjerenja u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i članom 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Obim revizije finansijskih izvještaja Stranke pravde i povjerenja obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava, sa posebnim naglaskom na priloge fizičkih lica i troškove izborne kampanje.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Kontrola i revizija finansijskih izvještaja se obavlja prvi put.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. NALAZI

a) Stranka pravde i povjerenja prekršila je odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.²

Stranka pravde i povjerenja je na zahtjev Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine za dostavljanje dodatne finansijske dokumentacije za 2014. godinu, dostavila odgovor da nema program utroška sredstava za 2014. godinu.

Obzirom da stranka nije donijela program utroška sredstava za 2014. godinu, odnosno da sredstva nije trošila u skladu sa programom utroška sredstava, prekršila je odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

b) Stranka pravde i povjerenja prekršila je odredbe člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.³

Stranka pravde i povjerenja nije fizičkim licima koja su dala priloge stranci u ukupnom iznosu od 110.482,80 KM izdala potvrde u skladu sa odredbom člana 6. stav (1) Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka, čime je prekršila odredbe člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

c) Politička stranka je prekršila odredbe člana 11. i člana 12. stav (1) i stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu obavljene revizije, utvrđeno je da Stranka pravde i povjerenja nije pravilno evidentirala rashode i obaveze u poslovnim knjigama, čime je prekršila odredbe člana 11. i člana

---

² Finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, političke stranke mogu koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

³ Političke partije dužne su da vode evidenciju o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga, te da izdaju potvrde o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga. Ovlašćeno lice u političkoj partiji uplaćuje članarinu i dobrovoljne priloge neposredno na transakcijski račun političke partije najkasnije u roku od 10 dana od dana prijema uplate.

12. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka. Stranka pravde i povjerenja nije troškove evidentirala u momentu nastanka troška, što za rezultat ima pogrešno iskazane troškove i obaveze u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju. Obzirom da je finansijske izvještaje sačinila na osnovu nepotpunih evidencija, stranka je prekršila odredbe člana 12. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka i Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka-u daljem tekstu: Pravilnik.

- (1) Stranka pravde i povjerenja nije u obrascu 1-1 (teritorijalna organizacija političke stranke) iskazala niže organizacione odbore stranke, čime je prekršila odredbe člana 10. Pravilnika.

Uvidom u dodatnu finansijsku dokumentaciju, utvrđeno je da je stranka osim sjedišta stranke u Sarajevu imala i organizacioni odbor u Mostaru.

- (2) Služba za reviziju je utvrdila da je stranka nenovčane donacije fizičkih lica u iznosima od 3.000,00 KM i 2.500,00 KM iskazala u obrascu 3-a (prilozi fizičkih lica) godišnjeg finansijskog izvještaja, što je suprotno odredbama člana 13, 14. i 16. Pravilnika.

Prema odredbama člana 16. Pravilnika, stranka je imala obavezu da nenovčane donacije iskaže u obrascu 3-e (nenovčane donacije i računi koje je stranka imala obavezu da plati).

- (3) Na osnovu podataka koje je dostavila Općina Ravno i izvoda sa transakcijskog računa stranke, utvrđeno je da je Stranka pravde i povjerenja primila sredstva iz budžeta Općine Ravno u iznosu od 400,00 KM. Stranka je prihode iz budžeta Općine Ravno u iznosu od 400,00 KM iskazala kao prihode od članarine, čime je prekršila odredbe člana 13. i 19. Pravilnika.

- (4) Stranka pravde i povjerenja je u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju troškove zakupa poslovnog prostora u Mostaru iskazala u manjem iznosu za 4.000,00 KM, te nije iskazala obaveze prema zakupodavcu na dan 31.12.2014. godine.

Revizijom godišnjeg finansijskog izvještaja, utvrđeno je da je stranka u poslovnim knjigama evidentirala troškove zakupa poslovnog prostora u Mostaru u iznosu od 8.000,00 KM. Prema odredbama ugovora o zakupu koji je sklopljen sa fizičkim licem, godišnja zakupnina poslovnog prostora u Mostaru iznosila je 12.000,00 KM.

Služba za reviziju je, takođe, utvrdila da stranka nije iskazala troškove zakupa poslovnog prostora koji je koristila u Sarajevu, a koji su prema odredbama ugovora o zakupu iznosili 12.000,00 KM. Stranka nije u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju iskazala ni obaveze prema zakupodavcu na dan 31.12.2014. godine.

- Uvidom u finansijsku dokumentaciju, utvrđeno je da je stranka račun dobavljača „Večernji list“ broj: 1179/13 od 23.11.2013. godine u iznosu od 1.581,35 KM evidentirala u poslovnim knjigama za 2014. godinu kao trošak tekućeg perioda.

- (5) Na osnovu dokumentacije koju je dostavio advokat pravnog lica „Direct media“ d.o.o. Sarajevo, utvrđeno je da stranka nije u svojim poslovnim knjigama niti u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala troškove propagande po računu broj: 912/2014 od 31.10.2014. godine u iznosu od 72.531,08 KM.

Stranka je u poslovnim knjigama evidentirala troškove propagande po računima „Direct media“ d.o.o. Sarajevo u ukupnom iznosu od 31.757,43 KM, te na kontu obaveza prema ovom dobavljaču iskazuje pretplatu u iznosu od 1.164,02 KM.

Uvidom u račune i analitičke kartice potraživanja pravnog lica „Direct media“ d.o.o. Sarajevo od Stranke pravde i povjerenja na dan 31.12.2014. godine, utvrđeno je da je ovo pravno lice u 2014. godini stranci ispostavilo račune za izvršene usluge u ukupnom iznosu od 104.288,51 KM, te da je stranka platila obaveze u ukupnom iznosu od

32.921,45 KM. Prema podacima dobavljača, obaveze stranke prema ovom pravnom licu na dan 31.12.2014. godine iznose 71.367,06 KM.

Na osnovu navedenog je utvrđeno da je stranka troškove propagande u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala u manjem iznosu za 72.531,08 KM, odnosno nije pravilno iskazala obaveze na dan 31.12.2014. godine, čime je prekršila odredbe člana 21, 23. i 24. Pravilnika.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH, politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM⁴ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH.

Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, Stranka pravde i povjerenja je u svrhu izborne kampanje, na osnovu broja birača, mogla potrošiti 1.586.920,25 KM.

Revizijom finansijskih izvještaja utvrđeno je da je Stranka pravde i povjerenja ostvarila troškove kampanje u iznosu od 171.707,82 KM.⁵

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Stranci pravde i povjerenja da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da, u skladu sa odredbama člana 4. stav (1) ovog Zakona, sredstva troši u skladu sa programom utroška sredstava,*
- *da izdaje potvrde o prijemu priloga,*
- *da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi potpune evidencije o prihodima i rashodima i*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.*

KOMENTAR:

U ostavljenom roku, Stranka pravde i povjerenja nije dostavila primjedbe na Preliminarni izvještaj o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja za 2014. godinu i postizbornog finansijskog izvještaja – Opšti izbori 2014. godine.

Šef odsjeka za revizijske poslove, revizor

Sanja Tošović

Pomoćnik revizora

Anela Burdžović-Kapić

Šef Službe za reviziju

mr.sc. Hasida Gušić

⁴ Član 15.10 stav 2. Izbornog zakona BiH propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

⁵ Stranka pravde i povjerenja je u godišnjem finansijskom izvještaju iskazala troškove kampanje u iznosu od 99.176,74 KM.